

Súd: Okresný súd Banská Bystrica
Spisová značka: 9C/121/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6112219874
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 10. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jarmila Jánošová
ECLI: ECLI:SK:OSBB:2013:6112219874.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Banská Bystrica v konaní pred sudkyňou Jarmilou Jánošovou v právnej veci žalobcu EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom Údernícka 5, 851 01 Bratislava, IČO: 35 724 803, v konaní zast. TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., so sídlom Údernícka 5, 851 01 Bratislava, IČO: 36 613 843, proti žalovanej C. F., O.. XX. XX. XXXX, t. č. na neznámom mieste, v konaní zast. opatrovníčkou, Tatianou Šimovou, súdnou tajomníčkou tunajšieho súdu, za účasti vedľajšieho účastníka na strane žalovanej Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, so sídlom Námestie legionárov 5, Prešov, IČO: 42 176 778, v konaní právne zast. JUDr. Igorom Šafrankom, so sídlom A.K. vo Svidníku, ul. Sov. hrdinov 163/6, o zaplatenie 117,21 Eur s prísl., takto

rozhodol:

Súd návrh žalobcu z a m i e t a .

Žalobca je p o v i n n ý nahradiť vedľajšiemu účastníkovi trovy konania vo výške 19,46 Eur, v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

o d ô v o d n e n i e :

Žalobca sa žalobou doručenou tunajšiemu súdu dňa 15.08.2012 domáhal voči žalovanej zaplatenia 117,21 Eur s príslušenstvom ako pohľadávky vzniknutej zo zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXXXX.

Súd vykonal vo veci dokazovanie a po oboznámení sa s písomnými vyjadreniami žalobcu, Zmluvou o úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 21.09.2008, výpisom z bankovej knihy, obchodnými podmienkami pre úver a vydávanie a používanie platobnej karty, platobnou históriou a ďalšími listinnými dôkazmi nachádzajúcimi sa v spise, zistil nasledovný skutkový stav:

Žalobca tvrdil, že žalovaná uzavrela dňa 21.09.2008 s jeho právnym predchodcom, GE Money, a.s., Zmluvu o úvere č. XXXXXXXXXXXX. Súčasťou zmluvy boli Obchodné podmienky pre úver a vydávanie a používanie platobnej karty (ďalej len „VP“) a Sadzobník poplatkov.

Na základe uvedenej zmluvy poskytol jeho právny predchodca žalovanej úver vo výške 697,04 Eur. Tento mala splatiť 18 mesačnými splátkami po 45,71 Eur. Svoju povinnosť si nespĺnila a dostala sa do omeškania. Právny predchodca žalobcu potom vyhlásil dňa 12.10.2009 predčasnú splatnosť úveru (v platobnej histórii položka pod názvom Zrieknutie sa budúceho poplatku za vedenie účtu).

Dňa 14.12.2009 uzatvoril žalobca so spoločnosťou GE Money, a.s. zmluvu o postúpení pohľadávok, na základe ktorej mu bola postúpená pohľadávka GE Money, a.s. voči žalovanému. Ku dňu postúpenia

pohľadávka predstavovala sumu 518,86 Eur. Táto pozostávala z istiny 401,65 Eur, riadneho úroku 34,17 Eur, zmluvnej pokuty 49,84 Eur a poplatkov 33,20 Eur.

Žalovaná svoj záväzok uznala v Dohode o uznaní záväzku. Túto dohodu považoval za platnú. Zákon (§ 110 ods. 1 druhá veta OZ) nevyžaduje, aby dlžník mal v čase uznania vedomosť o premlčaní dlhu. Uznanie práva podľa § 110 ods. 1 druhá veta OZ nemožno stotožňovať s inštitútom uznania dlhu podľa § 558 OZ. Obsahom dohody je uznanie dlhu zo strany žalovanej ako právny inštitút zakotvený v Občianskom zákonníku, pričom právnym následkom uznania práva, ktorý nastáva priamo zo zákona, je prerušenie plynutia premlčacej doby. Dohoda nie je dodatkom spotrebiteľskej zmluvy. Ide o zmenu v obsahu záväzku dohodou zmluvných strán, ktorá spočíva v tom, že žalovanej bolo umožnené splácať ho v splátkach. Navrhovateľ ako postupník tu nemá postavenie dodávateľa v zmysle spotrebiteľskej úpravy a na dohodu sa nevzťahujú ustanovenia o neprijateľných zmluvných podmienkach v spotrebiteľských zmluvách.

Po postúpení pohľadávky na žalobcu, žalovaná uhradila celkovo sumu 401,65 Eur. Žalobca si tak uplatnil nárok na zaplatenie sumy vo výške 117,21 Eur, ktorá pozostávala z úroku vo výške 34,17 Eur, zmluvnej pokuty a poplatkov vo výške 83,04 Eur. Okrem toho si uplatnil úrok z omeškania vo výške 68,95 Eur, vyčíslený ako 9% ročne za obdobie od 15.12.2009 do 13.03.2012 s prihliadnutím na postupné splácanie istiny žalovanou.

Po vznesení námietky premlčania vedľajším účastníkom uviedol, že na taký (hmotnoprávny) úkon nebol vedľajší účastník oprávnený. A pokiaľ ide o trovy vedľajšieho účastníka, nepovažoval ich za účelne vynaložené. Ide o paušálny vstup združenia zastúpeného advokátom do konania, v ktorom pre vstup nebol žiadny dôvod.

Žalovaná sa k návrhu nevyjadrila. Jej pobyt sa súdu nepodarilo zistiť, preto jej bola ustanovená opatrovníčka.

Oznámením doručeným súdu dňa 21.09.2012 vstúpilo do konania Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS ako vedľajší účastník na strane žalovanej. Vo svojom podaní označenom ako odpor zo dňa 04.02.2013 vzniesol námietku premlčania splátok, u ktorých splatnosť nastala 3 roky pred podaním žaloby. Pokiaľ ide o ostatné dlžné splátky mal za to, že je možné predpokladať že si v nich uplatnil aj plnenia z neprijateľných zmluvných pokút a ďalších sankčných mechanizmov, prípadne upomienok a že platby spotrebiteľa (žalovanej) započítaval v rozpore s ustanovením § 566 Občianskeho zákonníka. Takisto namietol výšku zmluvnej pokuty uvedenej v úverovej zmluve a to 20% z dlžnej čiastky a úroku z omeškania 0,1% denne.

Dohodu o uznaní záväzku a úhrade pohľadávky v splátkach považoval za neprijateľnú zmluvnú podmienku. Ide o formulár, ktorý žalobca vopred pripravil pre dlžníka. Prehlásenie dlžníka o vedomosti premlčania dlhu je sofistikované „skryté“ do dohody o splátkach v bode 3, pričom by mali byť súčasťou uznania záväzku v bode 2 Dohody o uznaní záväzku a o úhrade pohľadávky v splátkach. Neprijateľnosť zmluvnej podmienky predlžujúcej premlčaciu lehotu v spotrebiteľských zmluvách na 10 rokov vyslovil vo svojom rozhodnutí Okresný súd Nové Mesto nad Váhom, sp. zn. 10C/47/2010 z 20.01.2011 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne, sp. zn. 17Co 167/2011 z 23.11.2011.

Podľa § 497 Obchodného zákonníka (ďalej len „OBZ“) zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“) spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 2 písm. a/ a b/ zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch je spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme odloženej platby, pôžičky, úveru alebo v inej právnej forme. Zmluvou o spotrebiteľskom úvere je zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a uhradiť celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom.

Súd posudzoval právny vzťah medzi účastníkmi ako spotrebiteľský a aplikoval ustanovenia zákona č. 258/2001 Z.z., nakoľko úverová zmluva bola formulárovou zmluvou, vrátane znenia úverových podmienok, ktorá vopred zo strany žalobcu bola pripravená bez možnosti žalovaného meniť obsah a text uvedenej zmluvy. Žalobca mal postavenie dodávateľa, pretože konal v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti (§ 52 ods. 2 OZ v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy) a na strane dlžníka vystupoval účastník, fyzická osoba, ktorá neuzatvárala zmluvu v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti (§ 52 ods. 3 OZ v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy).

Právny predchodca žalobcu (GE Money Multiservis, k.s.) uzavrel dňa 21.09.2008 zmluvu o úvere. Jej predmetom bolo poskytnutie úveru Procento Plus SK VI vo výške 697,04 Eur. Celková výška úveru (istina, úroky) potom predstavovala sumu 822,74 Eur, ktorý mala žalovaná zaplatiť v osemnástich mesačných splátkach po 45,71 Eur.

Zmluvou o predaji podniku zo dňa 29.03.2006 prešla pohľadávka z GE Money Multiservis, k.s. na spoločnosť GE Money, a.s.. Z oznámenia o postúpení pohľadávky (č.l. 6 spisu) mal súd preukázané, že pohľadávka GE Money, a.s. (ako právneho predchodcu žalobcu) voči žalovanej, prešla na žalobcu.

Voči uplatnenému nároku vzniesol vedľajší účastník námietku premlčania všetkých splátok splatných viac ako 3 roky pred podaním žaloby, preto sa súd zaoberal najprv ňou. Vedľajší účastník, ktorý vystupuje v tomto konaní, nemusí preukazovať právny záujem na výsledku konania a do konania vstupuje podľa § 93 ods. 2 OSP z vlastnej vôle. Súd sa zaoberal námietkou vedľajšieho účastníka, nakoľko táto bola v záujme hlavného účastníka (žalovanej), ktorá je na neznámom mieste a nejednalo sa o procesný úkon, ku ktorému by súd mohol prihliadnuť len s výslovným súhlasom hlavného účastníka, teda žalovanej (obdobný názor vyslovil aj Krajský súd v Banskej Bystrici v rozhodnutí sp. zn. 16Co/1/2013 z 30.05.2013).

V zmysle ust. § 392 ods. 2 Obchodného zákonníka pri práve na čiastkové plnenie plynie premlčacia doba pre každé čiastkové plnenie samostatne. Ak sa pre nesplnenie niektorého čiastkového záväzku stane splatný celý záväzok, plynie premlčacia doba od doby splatnosti nesplneného záväzku.

Podľa § 397 Obchodného zákonníka ak zákon neustanovuje pre jednotlivé práva inak, je premlčacia doba štyri roky.

Zmluva o úvere predstavuje absolútny obchodnoprávny vzťah, preto premlčanie súd posudzoval podľa ustanovení Obchodného zákonníka. Premlčacia doba v tomto prípade začala plynúť odo dňa zosplatenia celého záväzku, nie jednotlivých splátok. Žalobca uviedol, že k zosplateniu úveru došlo dňa 12.10.2009, žaloba bola súdu doručená dňa 15.08.2012. Na základe uvedeného tak možno konštatovať, že k premlčaniu práva nedošlo.

Súd ďalej podrobil prieskumu zmluvu o úvere podľa ustanovení zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch. Podľa § 4 ods. 1 citovaného zákona musí mať zmluva písomnú formu a podstatné náležitosti uvedené v § 4 ods. 2 zákona. Zákon o spotrebiteľských úveroch sankcionuje neuvedenie niektorých podstatných náležitostí v zmluve tým, že sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Podľa § 4 ods. 3 druhá veta zákona ak zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa odseku 2 písm. a), b), d) až j), k) a l), poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov.

Predložená zmluva o úvere neobsahovala podstatné náležitosti uvedené v § 4 ods. 2 písm. h/ (ročnú úrokovú sadzbu) ani písm. k/ (priemernú RPMN). Povinnosť uvádzať priemernú RPMN v zmluvách o spotrebiteľských úveroch mali dodávatelia od 29.07.2008. Keďže zmluva bola uzavretá po tomto dátume (uzavretá bola dňa 21.09.2008) a neobsahuje údaj o priemernej RPMN, ani ročnú úrokovú sadzbu, považuje sa poskytnutý úver za bezúročný a bez poplatkov. Napriek tejto skutočnosti, právny predchodca žalobcu a aj samotný žalobca od žalovanej požadovali zaplatenie úveru aj s úrokmi a poplatky (vo výške 33,20 Eur).

Z platobnej histórie (č.l. 9 spisu) a žaloby súd zistil, že žalovaná doposiaľ zaplatila sumu 805,20 Eur (z toho 403,55 Eur pred postúpením a zosplatením pohľadávky a 401,65 Eur po zosplatení a postúpení pohľadávky). Keďže poskytnutý úver bol vo výške 697,04 Eur, žalovaná tak zaplatila viac ako mala.

Okrem istiny, úrokov a poplatkov si žalobca uplatnil aj zmluvnú pokutu vo výške 49,84 Eur podľa bodu 6.1 a nasl. VP a sadzobníka poplatkov ako 20% z každej omeškanej splátky. Z platobnej histórie nevyplýva, že by právny predchodca žalobcu účtoval žalovanej zmluvnú pokutu, a že bola žalobcovi postúpená. Žalobca ani neozrejml jej výpočet, súd tak jej výšku nemal preukázanú. Aj keby žalobca zmluvnú pokutu vo výške 49,84 Eur preukázal, bola by pokrytá platbami žalovanej.

Súd neopomenul Dohodu o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku, ktorú žalovaná uzavrela so žalobcom dňa 01.02.2011. Nešlo však o platné uznanie záväzku, nakoľko v uznaní musí byť presne určená výška pohľadávky. Žalovaná uznala len istinu vo výške 401,65 Eur, príslušenstvo v dohode nebolo uvedené, náklady na inkasné konanie si žalobca neuplatnil. Navyše predmetnú dohodu o uznaní už súdy viackrát označili za nekalú obchodnú praktiku žalobcu (napr. Krajský súd v Banskej Bystrici č.k. 12Co 105/2013 z 30.09.2013). Pokiaľ ide o tvrdenie žalobcu, že nemal pri uzavretí dohody o uznaní dlhu a splátkového kalendára ako postupník postavenie dodávateľa, súd sa s ním nestotožnil. Charakter zmluvy ako spotrebiteľskej sa nezmenil - dohoda o uznaní dlhu by bez úverovej zmluvy nebola, nakoľko z uznania podľa § 558 Občianskeho zákonníka musí byť zrejmý dôvod (kauza) vzniku pohľadávky. Nakoľko teda nebol záväzok žalovanej platne uznaný, platí to čo súd uviedol vyššie - že úver bol bezúročný a bez poplatkov, zmluvná pokuta nebola preukázaná a žalovaná zaplatila viac ako jej bolo poskytnuté.

Na základe vyššie uvedených skutočností a právnych dôvodov súd žalobu v celom rozsahu zamietol.

O trovách konania rozhodol súd podľa § 142 ods. 1 OSP. V konaní mala plný úspech žalovaná. Na jej strane vystupoval vedľajší účastník, ktorý má v konaní rovnaké práva a povinnosti ako samotný účastník konania, čo znamená, že v prípade úspechu mu môže byť priznaná náhrada trov. Vedľajší účastník má právo dať sa zastúpiť v súdnom konaní advokátom, lebo ide o ústavou zaručené právo (čl. 47 ods. 2 Ústavy SR). Z toho dôvodu za účelne vynaložené trovy konania treba považovať aj trovy právneho zastúpenia vedľajšieho účastníka v súdnom konaní.

Právny zástupca vedľajšieho účastníka na strane žalovanej si uplatnil trovy právneho zastúpenia vo výške 161,04 Eur, pričom vychádzal z neurčitej hodnoty sporu podľa § 11 ods. 1 písm. a/ vyhlášky 655/2004 Z.z.. Uplatnené trovy pozostávali z 2 úkonov právnej služby - prevzatie a príprava zastúpenia (hodnota úkonu 58,69 Eur), odpor (hodnota úkonu 60,07 Eur), režijného paušálu vo výške 1x 7,63 Eur a 1x 7,81 Eur, 20% DPH (26,84 Eur).

Súd sa však s takto vyčíslenou výškou trov nestotožnil, nakoľko hodnota sporu (117,21 Eur) bola vedľajšiemu účastníkovi známa. Jeden úkon právnej služby tak podľa § 10 ods. 1 vyhlášky č. 655/2004 Z.z. mal hodnotu 16,60 Eur (za 2 úkony 33,20 Eur), režijný paušál 7,63 Eur + 7,81 Eur a 20% DPH (9,73 Eur). Trovy vedľajšieho účastníka by potom predstavovali výšku 58,37 Eur. Súd mu však nepriznal výšku trov v celom rozsahu, ale ich podľa § 150 ods. 2 OSP krátil o 2/3. Vedľajší účastník vstupuje do konaní paušálne, ide o právne nenáročné zastupovanie v obdobných sporoch, preto súd považoval trovy priznané vo výške 19,46 za primerané.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné podať odvolanie v lehote do 15 dní odo dňa jeho doručenia, písomne vo vyhotovení dvojmo na tunajší súd.

V odvolaní musí byť uvedené, kto ho robí, ktorému súdu je určené, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, ktorej veci sa týka, v akom rozsahu ho napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup okresného súdu považuje za nesprávny, čoho sa odvolateľ domáha (ako má odvolací súd rozhodnúť), uviesť dátum a podpis. Odvolanie treba predložiť v dvoch rovnopisoch, inak súd zhotoví kópie na trovy odvolateľa.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p.,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy,
- d) súd prvého stupňa dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam na základe vykonaných dôkazov,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a - sa týkajú podmienok konania, vecnej príslušnosti súdu, vylúčenia sudcu, v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej, odvolateľ nebol poučený podľa § 120 ods. 4 O.s.p., odvolateľ bez svojej viny nemohol predložiť alebo označiť dôkazy do rozhodnutia súdu prvého stupňa),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na výkon exekúcie podľa zákona 233/1995 Z.z. a noviel - Exekučný poriadok.